

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

**Redovisning av uppdrag Nytt och effektivare arbetssätt för att
handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i
anknytningsärenden som rör utlandssvenskar**

(Ju 2024/02604)

Härmed överlämnas redovisningen av uppdraget att ta fram och införa ett nytt och effektivare arbetssätt för att handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i anknytningsärenden som rör utlandssvenskar.

Maria Mindhammar
Generaldirektör

Bilaga:

Rapport - Nytt och effektivare arbetssätt för att handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i anknytningsärenden som rör utlandssvenskar

RAPPORT

Nytt och effektivare arbetssätt för att handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i anknytningsärenden som rör utlandssvenskar

Dnr: 1.1.2-2025-13545

Migrationsverket: Redovisning – Nytt och effektivare arbetssätt för att handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i anknytningsärenden som rör utlandssvenskar

Framställd av: Region Nord

Fastställd av: Generaldirektör Maria Mindhammar

Fastställsedatum: 2025-10-14

Handlagd av: Ann-Kari Olsson

Diarienummer: 1.1.2-20258-13545

Sammanfattning

Migrationsverket har fått i uppdrag att ta fram och införa ett nytt och effektivare arbetssätt för handläggning av ansökningar om uppehållstillstånd från anhöriga till utlandssvenskar som vill återvända till Sverige. Syftet är att effektivisera handläggningen och skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstider, samt att korta handläggningstiderna. Migrationsverket ska också förbättra sin tillgänglighet och service för de sökande.

För att tillhöra kategorin anhörig till utlandssvensk ska det röra sig om ett etablerat förhållande där den sökande och anknytningspersonen, som är svensk medborgare, har sammanlevt i två år eller sammanlevt minst ett år och har gemensamt barn. De ska ha varit bosatta tillsammans utomlands i minst tolv månader och de ska vara bosatta tillsammans vid ansökningstillfället.

Under 2024 inkom totalt cirka 454 ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning till en utlandssvensk. Det motsvarar cirka 2 % av alla förstagångsansknytningar under 2024. Medelvärdet på ledtiden för avslutade ärenden är 205 dagar. Motsvarande siffra för öppna ärenden är 373 dagar. Utav de ärenden som inkom 2024 har majoriteten avslutats under 2025.¹ Totalt berör uppdraget under 2025 cirka 3 % av alla inkomna ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning, vilket till och med den sista september är cirka 418 ansökningar. Ledtiderna på avslutade ärenden inkomna 2025 har ett medelvärde på 84 dagar. Medelvärdet på öppna ärenden är 81 dagar. Statistiken visar därmed att handläggningstiderna har förkortats betydligt.

Migrationsverket har inom uppdraget arbetat med IT-utveckling samt framtagande av statistik. Arbetet med IT-utvecklingen har resulterat i en tillfällig och en långsiktig lösning. IT-utvecklingen har bidragit till att identifiera sökandegruppen i våra system och följa upp denna.

För att effektivisera handläggningen har myndigheten arbetat med att minska behovet för den sökande att uppsöka en utlandsmyndighet. Det har skett genom att införa digital passkontroll och beslut utan besök på utlandsmyndigheten. Samtliga enheter har fått uppdrag att prioritera aktuella ärenden och hantera balanser.

De aktiviteter som är pågående är den långsiktiga IT-lösningen samt prioritering och videoutredning på distans från utlandsmyndigheten. Migrationsverket ska även kommunicera ett servicelöfte när statistik kan kvalitetssäkras. Information på hemsidan ska ändras så att det bland annat framgår vilka krav som ställs för att en ansökan ska anses vara komplett.

¹ Se bilaga 1.

Innehållsförteckning

1	Inledning	5
1.1	Uppdraget.....	5
1.2	Bakgrund.....	5
2	Syfte och avgränsningar.....	6
2.1	Migrationsverkets definition.....	6
2.2	Svenska medborgare bosatta utomlands	7
3	Arbetets planering och genomförande	8
3.1	Arbetsgrupper	8
3.2	Identifierat behov av aktiviteter	8
4	Resultatredovisning	10
4.1	Effektivisera handläggningen	10
4.1.1	Digital passkontroll.....	10
4.1.2	Beslut utan besök på utlandsmyndigheten.....	10
4.1.3	Videoutredningar på distans från utlandsmyndigheterna	10
4.2	Skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstider.....	11
4.2.1	IT-utveckling	11
4.2.2	Statistik	11
4.3	Korta handläggningstiderna	12
4.3.1	IT-utveckling	12
4.3.2	Uppdrag till enheterna och hantering av balans.....	13
4.3.3	Uppdrag till utlandsmyndigheterna	13
4.4	Förbättra tillgänglighet och service för de sökande.....	13
4.4.1	Uppdaterad information på hemsidan.....	13
4.4.2	Servicelöfte	14
4.5	Senarelagda åtgärder.....	14
5	Slutsats	15
5.1	Effekterna av uppdraget.....	15

1 Inledning

1.1 Uppdraget

Migrationsverket har i regeringsbeslut Ju2024/02604 fått i uppdrag att ta fram och införa ett nytt och effektivare arbetssätt för handläggning av ansökningar om uppehållstillstånd från anhöriga till utlandssvenskar som vill återvända till Sverige. Syftet är att effektivisera handläggningen och skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstider, samt att korta handläggningstiderna. Migrationsverket ska också förbättra sin tillgänglighet och service för de sökande.

Migrationsverket ska senast den 1 november 2025 redovisa effekten av uppdraget samt en plan för det fortsatta arbetet till Regeringskansliet.

Denna rapport utgör Migrationsverkets redovisning av uppdraget.

1.2 Bakgrund

Handläggningstiderna för ansökningar om uppehållstillstånd på grund av anknytning till svenska medborgare som är bosatta utomlands och som vill återvända till Sverige har varit långa, vilket har medfört svårigheter för denna grupp att återvända till Sverige.²

I tidigare uppdrag till Migrationsverket som kom i regleringsbrevet för 2024 fick myndigheten i uppdrag att analysera och ta fram förslag på hur ett nytt och mer ändamålsenligt arbetssätt, som innebar en spårindelning i anknytningsärenden, kunde införas. Myndigheten skulle särskilt arbeta för att handläggningstiderna för utlandssvenskar med familj som vill flytta till Sverige, skulle kortas avsevärt. Migrationsverket redovisade uppdraget den 9 september 2024.³ Migrationsverkets redovisning visade att myndigheten påbörjat ett arbete i syfte att korta handläggningstiden i ärenden som rör anhöriga till utlandssvenskar.

I februari 2024 beslutade myndigheten att prioritera etablerade anknytningar, där anknytningspersonen är svensk medborgare och sökanden viseringsfri. Inför beslutet bedömdes handläggningstiden i dessa ärenden kunna minska med

² Justitiedepartementet, Regeringsbeslut 2024-12-16, Dnr Ju2024/02604

³ Migrationsverket, 2024-08-23, Rapport - Spårindelning anknytningsärenden Dnr: 1.1.1.2-2024-11190

sex månader och utifrån handläggningstiderna från 2023 skulle de kunna uppgå till 180 dagar för ärenden inkomna under 2024.

I mars 2025 var den genomsnittliga väntetiden för ärenden inkomna efter att prioriteringen påbörjades, 145 dagar och 66 % hade avgjorts inom sex månader.⁴

2 Syfte och avgränsningar

Migrationsverkets nya uppdrag utifrån regeringsbeslut Ju2024/02604 är att:

- effektivisera handläggningen,
- skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstider,
- korta handläggningstiderna,
- förbättra tillgänglighet och service för de sökande.

Handläggningstiderna för de familjer som har sammanbott utomlands och vill flytta till Sverige ska vara förutsägbara så att en familj kan planera sin flytt i nära anslutning till att ansökan lämnas in. I och med att ansökan lämnas in i nära anslutning till den planerade flytten till Sverige är det lättare för sökande att visa att det finns en tydlig bosättningsavsikt i form av boende, arbete, studier osv. Är ansökan komplett och det inte finns behov av en djupare utredning vid utlandsmyndigheten ska handläggningen vara kort och effektiv.

2.1 Migrationsverkets definition

Migrationsverket har analyserat uppdraget och konstaterat att prioriteringen av etablerade förhållanden, där anknytningspersonen är svensk medborgare och sökande är viseringsfri inte är tillräcklig utan att samtliga anhöriga till utlandssvenskar som vill flytta till Sverige ska prioriteras och att handläggningstiden i dessa ärenden ska vara kortare än sex månader.

Enligt Migrationsverket ska följande kriterier vara uppfyllda för att tillhöra kategorin ”anhöriga till utlandssvenskar”:

- Etablerat förhållande – sammanlevt utomlands i två år eller sammanlevt minst ett år och paret har gemensamt/gemensamma barn,
- Anknytningspersonen är svensk medborgare,

⁴ Migrationsverket 2025-05-16, Rapport- Uppföljning av prioritering av etablerade anknytningsärenden Dnr.1.3.1-2025-5784

- Sökande och anknytningspersonen har vid ansökningstillfället varit bosatta tillsammans utomlands under en sammanhängande period om minst 12 månader,⁵
- Sökande och anknytningspersonen är bosatta tillsammans utomlands vid ansökningstillfället.

För att Migrationsverket ska kunna identifiera ansökan omgående och hålla en ledtid om max 90 dagar behöver den sökande inge en komplett e-ansökan.

2.2 Svenska medborgare bosatta utomlands

En svensk medborgare som är bosatt utomlands och ska flytta tillbaka till Sverige kan göra det när som helst. Om den svenska medborgaren har familjemedlemmar som är medborgare utanför EU som vill flytta med till Sverige behöver denna ansöka om uppehållstillstånd på grund av anknytning. Ett sådant uppehållstillstånd bygger på att anknytningspersonen är bosatt i Sverige.⁶ En svensk medborgare bosatt utomlands uppfyller därmed inte till ordalydelsen kravet i lagtexten på att anknytningspersonen ska vara bosatt i Sverige. Av praxis framgår att en svensk medborgare bosatt i utlandet kan vara anknytningsperson vid anhöriginvandring förutsatt att personen har manifesterat en konkret avsikt att bosätta sig i Sverige inom en nära framtid.⁷

Av SOU 2025:95 framgår att när en person ska anses bosatt i Sverige även fortsatt ska bedömas i enlighet med tidigare praxis. Någon förändring av nuvarande praxis är därmed inte avsedd i kommande lagändringar.⁸

Om utlandsvistelsen varit tidsbestämd tex. på grund av studier eller tillfälligt arbete och den svenska medborgaren har en bostad i Sverige är det i normalfallet tillräckligt för att anse att en konkret avsikt att bosätta sig i Sverige finns. De flesta som ska flytta tillbaka till Sverige med sin familj har bostad, jobb och skola i landet där man bor. I de fallen sker bedömningen enskilt huruvida en konkret avsikt att bosätta sig i Sverige inom en nära framtid kan anses manifesterad eller inte.

I ansökningar till Migrationsverket anges ibland initialt att bosättningen i Sverige planeras till ett datum som ligger relativt långt fram i tiden, i synnerhet när anknytningspersonen och övriga familjemedlemmar avser flytta till Sverige samtidigt. Det kan ibland ha sin grund i att familjen beaktat information

⁵ Skatteverkets definition av bosatt utomlands
<https://skatteverket.se/privat/folkbokforing/flyttafransverige.4.18e1b10334e8bc80001591.html> Hämtat 2025-09-23

⁶ 5 kap. 3 § första stycket 1 - 3 och 5 kap. 3 a § första stycket 1 och 2 utlänningslagen (2005:716)

⁷ Migrationsöverdomstolen 2007-10-23, UM 356-07 (MIG 2007:36)

⁸ Skärpta villkor för anhöriginvandring, SOU 2025:95, s. 147 (Stockholm: Elanders Sverige AB, 2025)

avseende Migrationsverkets handläggningstider och därmed lämnat ett datum längre fram i tiden då familjen kan flytta gemensamt till Sverige.⁹

Genom att ge ett servicelöfte till anhöriga till utlandssvenskar kan en familj som gemensamt avser att återvända till Sverige göra det inom en rimlig tid från ansökan. För att skapa rätt förutsättningar för sökande att inge en komplett ansökan behöver Migrationsverket vara tydlig i informationen gällande vilka som omfattas och vilka krav på dokumentation som ställs vid ansökan. Ansökan om uppehållstillstånd ska ske i nära anslutning till den planerade flytten till Sverige för att bosättningsavsikten ska anses vara manifesterad.

Syftet med att effektivisera handläggningen och skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstiderna, samt att korta handläggningstiderna är därmed att en svensk medborgare med familj som avser återvända till Sverige ska kunna göra det utan att separeras.

3 Arbetets planering och genomförande

3.1 Arbetsgrupper

Migrationsverket har inom ramen för uppdraget initialt samverkat i en arbetsgrupp för att identifiera de aktiviteter och utvecklingsinsatser som myndigheten har valt att arbeta vidare med. Därefter har arbetet fortsatt i mindre arbetsgrupper där personer med kompetenser från olika delar av myndigheten ingått.

3.2 Identifierat behov av aktiviteter

IT-utveckling

IT-utveckling krävs för att de prövande enheterna ska kunna identifiera ärendena i systemen för att handläggning ska kunna påbörjas omgående. En IT-utveckling behövs även för uppföljning av anhöriga till utlandssvenskar.

Statistik

Statistik behöver under uppdragets gång följas för att synliggöra effekterna av åtgärder och arbetssätt inom uppdraget.

Digital passkontroll

⁹ Migrationsverket Handbok i migrationsärenden – Krav på anknytningspersonen.

Digital passkontroll i e-ansökningar är en förutsättning för att korta handläggningstiderna.

Beslut utan besök på utlandsmyndigheterna

Rutinerna för ärenden som kan hanteras utan besök på utlandsmyndigheten ska ses över och förtydligas i syfte att fatta fler beslut utan besök på utlandsmyndigheten i presumtiva bifall.

Videoutredningar på distans från utlandsmyndigheterna

Det ska vara möjligt för den sökande att utredas från en utlandsmyndighet direkt med Migrationsverket. Detta för att bidra till att ett ärende snabbare blir komplett och handläggningstiden kortas.

Uppdrag till enheterna och hantering av balans

Prövningsenheterna ska få ett tydligt uppdrag att screena och identifiera ärenden där sökande är anhörig till utlandssvensk för att det ska bli en effekt på handläggningstiderna redan under 2025. De ärenden som kan identifieras som anhöriga till utlandssvenskar ska hanteras omgående, det gäller även de ärenden som inte är nyinkomna. Samtliga prövningsenheter ska få i uppdrag att screena sina öppna ärenden och påbörja handläggningen av anhöriga till utlandssvenskar omgående.

Prioritering på utlandsmyndigheterna

Utlandsmyndigheterna ska kunna prioritera anhöriga till utlandssvenskar för att kunna erbjuda tider för besök i närtid och på så sätt säkerställa att även handläggningstiden på utlandsmyndigheten minskar.

Information på hemsidan

Informationen på hemsidan ska ändras så att det tydligt framgår vilka som är anhöriga till utlandssvenskar och vilka krav som ställs för att en ansökan ska vara komplett.

Servicelöfte

Ärenden ska fördelas och ansvarig handläggare utses så snart ärendet inkommer till Migrationsverket. Migrationsverket ska kommunicera ett servicelöfte på 90 dagar till sökande.

4 Resultatredovisning

4.1 Effektivisera handläggningen

4.1.1 Digital passkontroll

Digital passkontroll i e-ansökningar är en förutsättning för att korta handläggningstiderna. Genom digital passkontroll kan den sökande identifiera sig och lämna över passuppgifter på ett tillförlitligt sätt på distans utan att behöva ta sig till närmsta ambassad eller konsulat.

Digital passkontroll infördes 2024 genom en pilot i ärenden om arbetstillstånd och studerande. För att korta handläggningstiderna i ärenden gällande anhöriga till utlandssvenskar krävs att digital passkontroll även införs i anknytningsärenden.

Den 16 maj 2025 beslutade myndigheten om rutiner för digital passkontroll i anknytningsärenden. Digital passkontroll kan erbjudas i anknytningsärenden där det endast krävs kontroll av pass innan ansökan kan beviljas. Det handlar framför allt om uppenbara bifall där den sökande är viseringsfri eller där den sökande är anhörig till utlandssvensk som avser flytta hem till Sverige och därmed ska prioriteras.

För att erbjuda digital passkontroll krävs att den sökande har gjort en e-ansökan och att det finns en verifierad e-postadress. Är digital passkontroll inte möjlig eller kontroll av andra originalhandlingar krävs, behöver den sökande dock kallas till utlandsmyndigheten för kontroll.

4.1.2 Beslut utan besök på utlandsmyndigheten

I flera ärenden där sökande är anhörig till en utlandssvensk som ska flytta till Sverige är omständigheterna i ärendet sådana att beslut kan fattas utan besök på utlandsmyndigheten om den sökande genomför en digital passkontroll. Rutinerna har därmed setts över och har förtydligats så att fler ärenden där sökande är anhörig till en utlandssvensk nu kan fattas utan besök på utlandsmyndigheten.

Barnets rätt att komma till tals måste också alltid beaktas i bedömningen om det krävs en muntlig intervju. Om det framkommer i ansökan att barnet vill komma till tals muntligen, genomförs en muntlig intervju med hela familjen.

4.1.3 Videoutredningar på distans från utlandsmyndigheterna

I de fall ett ärende gällande en anhörig till utlandssvensk behöver utredas muntligen med den sökande och/eller anknytningspersonen ska det kunna ske på distans med Migrationsverket. Handläggningen av ärendet blir mer effektiv om handläggaren under ett och samma tillfälle får möjlighet att ställa de frågor som behövs för att ärendet ska bli beslutsklart.

Det finns ett pågående arbete mellan regeringskansliet och Migrationsverket för att få videoutrustning på plats på ett antal utlandsmyndigheter. Under september har den första videoutrustningen kommit på plats på utlandsmyndigheter. Den första utrullningen sker i Ottawa och därefter Washington.

När videoutredning är på plats i en större omfattning ska Migrationsverket ta beslut om nya rutiner gällande videoutredningar med utlandsmyndigheterna.

4.2 Skapa enhetliga och säkra arbetssätt för mätbarhet och uppföljning av handläggningstider

4.2.1 IT-utveckling

En IT-utveckling krävs för att Migrationsverket ska kunna identifiera och följa upp anhöriga till utlandssvenskar.

Efter att definitionen av anhöriga till utlandssvenskar har konstaterats inte går att identifiera i systemen påbörjade myndigheten ett utvecklingsarbete. Arbetet har resulterat i en tillfällig lösning samt ett påbörjat arbete med en långsiktig lösning.

Den tillfälliga lösningen består i att uttag av ärenden levereras till den operativa verksamheten. Uttagen tas fram utifrån informationen som finns i befintlig ansökan utifrån den definition av anhöriga till utlandssvenskar som har gjorts. Uttagen innehåller dels ärenden som är öppna samt ärenden som är avslutade. Dokumentet med öppna ärenden är till för att hitta de ärenden som handläggarna ska jobba med. Dokumentet med avslutade ärenden är till för uppföljning.

I den långsiktiga lösningen ska anhöriga till utlandssvenskar kunna identifieras så fort ansökan inkommer till myndigheten för att kunna garantera en handläggningstid om 90 dagar. Även ändamålsenlig uppföljning av handläggningstider ska kunna tas fram avseende anhöriga till utlandssvenskar.

Arbetet med IT-utvecklingen påbörjades i augusti 2025. Utvecklingsteamet har tagit fram ett koncept för hur anhöriga till utlandssvenskar ska kunna identifieras och visas i systemstödet E3. IT lösningen är planerad att driftsättas i november 2025.

4.2.2 Statistik

Utifrån den tillfälliga IT-lösningen kan vi ta fram statistik på de ärenden som hanteras på de manuella listorna. I den långsiktiga lösningen ska ärenden följas upp i Statistik i Migrationsverket för Beslut och Analys (SIMBA).

Den manuella statistiken visar följande:

Under 2024 inkom cirka 454 ansökningar om uppehållstillstånd från en anhörig till en utlandssvensk. Det motsvarar cirka 2 % av alla inkomna ansökningar under 2024. Motsvarande siffra för ansökningar inkomna under 2025 till och med den 26 september är 418 och motsvarar 3 % av alla inkomna ansökningar under samma period.

Av de ärenden som inkom under 2024 har 422 ärenden avslutats. Av de avslutade ärendena är 69 % bifall och medelvärdet på ledtiden i beviljade ansökningar är 208 dagar. Ledtiden (medelvärdet) i alla avslutade ärenden som inkom under 2024 är hittills 205 dagar. Öppna ärenden inkomna under 2024 är 32 och ledtiden (medelvärde) på dessa är 373 dagar.

Av de ärenden som hittills¹⁰ har inkommit under 2025 har 248 avslutats. Av de avslutade ärendena är 64 % bifall och medelvärdet på ledtiden i beviljade ärenden är 95 dagar. Ledtiden (medelvärdet) på alla avslutade ärenden som har inkommit under 2025 är 84 dagar. Öppna ärenden inkomna under 2025 är 170 och ledtiden (medelvärde) på dessa är 81 dagar.

Ansökan inkom år	Antal	Antal avslutade	Andel beviljade	Ledtid medelvärde BEV	Ledtid median BEV
2024	454	422	69 %	208 dagar	275 dagar
2025	418	248	64 %	95 dagar	81 dagar

Ansökan inkom år	Antal	Antal avslutade	Ledtid medelvärde avslutade ärenden	Ledtid median avslutade ärenden
2024	454	422	205 dagar	202 dagar
2025	418	248	84 dagar	74 dagar

Ansökan inkom år	Antal	Antal öppna	Ledtid medelvärde öppna ärenden	Ledtid median öppna ärenden
2024	454	32	373 dagar	364 dagar
2025	418	170	81 dagar	66 dagar

4.3 Korta handläggningstiderna

4.3.1 IT-utveckling

En förutsättning för att kunna korta handläggningstiderna i de aktuella ärendena är att de kan identifieras bland inkommande ärenden. Den tillfälliga IT-lösningen har bidragit till att ärenden identifieras utifrån den strukturerade informationen som finns i den befintliga ansökan. Myndigheten har i och med

¹⁰ 2025-09-26

detta kunnat prioritera dessa i handläggningen och därmed hålla korta handläggningstider.

I en långsiktig IT- lösning behöver ärenden skiljas ut automatiskt och märkas på ett sådant sätt att de prövande enheterna kan se ärendekategorin i E3. En prioritering är inte tillräcklig för det ändamålet då ärendena även behöver kunna följas upp i Migrationsverkets statistiksystem.

4.3.2 Uppdrag till enheterna och hantering av balans

Alla prövningsenheter som hanterar anknytning förstagångsärenden har fått i uppdrag att prioritera de ärenden som under kvartal 1 2025 har screenats fram av respektive enhet och de ärenden som löpande har inkommit.

Sedan framtagandet av de manuella listorna bevakar prövningsenheterna nyinkomna ärenden och startar handläggningen omgående i de aktuella ärendena.

Under perioden 1 jan 2025 – 26 september 2025 avslutades 500 ärenden av de ärenden som tagits fram med den tillfälliga IT-lösningen varav 252 ärenden var inkomna under 2024.

Under samma period 2024¹¹ avslutades 82 ärenden med samma definition. Totalt avslutades 170 ärenden med definitionen under hela 2024.

Siffrorna tyder på att enheterna har hanterat även de ärenden som inkommit under 2024 och som legat i balans.

4.3.3 Uppdrag till utlandsmyndigheterna

För att kunna erbjuda tider för besök i närtid behöver utlandsmyndigheterna kunna prioritera anhöriga till utlandssvenskar. De prioriteringar som finns i E3 följer inte med till ärendehanteringssystemet som utlandsmyndigheterna använder, W2. Utlandsmyndigheterna kan därför inte se vilka ärenden som i dagsläget prioriteras hos Migrationsverket. I en långsiktig IT-lösning ska även utlandsmyndigheterna kunna särskilja gruppen.

4.4 Förbättra tillgänglighet och service för de sökande.

4.4.1 Uppdaterad information på hemsidan

Av informationen på hemsidan ska det tydligt framgå vem som betraktas som anhörig till utlandssvensk. Det ska även framgå att det måste göras en e-ansökan och att ansökan ska vara komplett för att Migrationsverket ska kunna fatta beslut inom 90 dagar.

¹¹ 1 januari 2024 – 26 september 2024

Av informationen på Migrationsverkets hemsida framgår under rubriken *Om din partner är svensk medborgare och ni bor tillsammans utomlands* att alla som ansöker om uppehållstillstånd för att bo med någon i Sverige fyller i samma ansökan. Det kan därför dyka upp frågor i ansökan som inte riktigt passar in på situationen där anknytningspersonen inte är bosatt i Sverige. Sökande ska dock besvara ansökan så gott det går.

I samband med att den långsiktiga IT- lösningen går i drift behöver ansökningsformuläret anpassas så det även kan användas för att ta fram strukturerad information gällande anhöriga till utlandssvenskar. Ärenden kan då identifieras bättre. När ansökningar har kunnat följas under en längre tid kan även väntetider för den aktuella gruppen redovisas separat för att tydliggöra för de sökande vilka handläggningstider som är aktuella.

4.4.2 Servicelöfte

Genom att fördela ärenden omgående till prövningsenheter påbörjas handläggningen direkt efter att de har styrts till regionerna. Den sökande kan då ha en direktkontakt med sin handläggare och den enheten som kommer att handlägga ansökan om uppehållstillstånd.

Genom att korta handläggningstiderna minskar behovet av service till den sökande och anknytningspersonen. När det finns en förutsägbarhet i handläggningstid i form av ett servicelöfte från Migrationsverket och kommunikation med sökande sker under handläggningstiden bör behovet av service minska.

För att ytterligare öka tillgängligheten ser myndigheten över möjligheten att koncentrera handläggningen av dessa ärenden till en specifik region eller enhet. Detta för att hålla ihop prövningen samt för att det ska bli tydligare i organisationen vart ärendena handläggs. Genom att koncentrera handläggningen till en region eller enhet kan kommunikering lättare ske internt och externt för svar på frågor från sökandegruppen.

När effekten av att ärenden påbörjas omgående är tydlig och en långsiktig IT lösning är på plats kan ett servicelöfte kommuniceras internt och externt.

4.5 Senarelagda åtgärder

Av redovisningen framgår att delar av de aktiviteterna inom uppdraget inte är slutförda. Den långsiktiga IT-lösningen är inte ännu på plats men planeras att driftsättas under november 2025. IT-lösningen är en förutsättning för att Migrationsverket ska kunna identifiera rätt ärenden och därmed påbörja handläggningen omgående. Ärenden ska också kunna följas upp i de statistikprogram som Migrationsverket har och informationen kvalitetssäkras. När statistiken har kvalitetssäkrats kan Migrationsverket kommunicera ett

servicelöfte till den sökande. Målsättningen är fortsatt att ett komplett ärende ska handläggas inom 90 dagar.

Inom ramen för IT-utvecklingen behöver även ansökningsformuläret uppdateras så att den strukturerade informationen bli tydligare och alla ärenden fångas upp. Att ansökningsformuläret uppdateras är även en del i att förbättra servicen gentemot den sökande. I samband med att ansökan uppdateras ska även informationen på hemsidan uppdateras.

För att ytterligare effektivisera handläggningen i dessa ärenden behöver videoutredningar på distans med utlandsmyndigheterna komma igång i takt med att videoutrustning kommer på plats. I samband med att IT-utveckling fortgår ska även utlandsmyndigheterna kunna identifiera ärendena och få i uppdrag att skyndsamt hantera dessa ärenden.

5 Slutsats

5.1 Effekterna av uppdraget

Det finns möjlighet för Migrationsverket att prioritera handläggningen av ansökningar från anhöriga till utlandssvenskar utan att det får en påverkan på ledtiden i övriga ansökningar.

Migrationsverket har genomfört effektiviseringar i handläggningen för anhöriga till utlandssvenskar, främst genom att erbjuda digital passkontroll i e-ansökningar avseende anknytningar samt genom att fatta beslut gällande rutiner för beslut utan besök på utlandsmyndigheterna i presumtiva bifall.

Genom att identifiera ansökningarna har Migrationsverket under 2025 avslutat en stor andel av de ansökningar som inkom under 2024. Genom ett aktivt arbetssätt har handläggningstiden i ärenden inkomna under 2025 minskat. Detta har resulterat i att handläggningstiden har minskat från ett medelvärde på 205 dagar till 84 dagar.¹²

Ytterligare effektivisering av handläggningen i form av tex. videoutredningar samt den långsiktiga IT-lösningen där ärenden kan identifieras dagligen kommer att bidra till att hålla ledtider inom 90 dagar i kompletta ärenden.

I nuläget beviljas cirka 64 % av de inkomna ansökningarna. En orsak idag till att cirka en tredjedel av alla ansökningar avslås beror främst på att anknytningspersonen inte uppfyller bosättningsavsikten då bosättningen ligger

¹² Ledtid (medelvärde) på ansökningar inkomna 2024 är 205 dagar och ledtid (medelvärde) på ansökningar inkomna 2025 är 84 dagar.

långt fram i tiden. Migrationsverket uppskattar att genom en tydlig kommunikering av ett servicelöfte kommer ansökningar i större utsträckning inkomma i nära anslutning till familjens flytt till Sverige.

Den tillfällig IT-lösningen har bidragit till att identifiera ärenden och möjliggjort en manuell uppföljning. När den långsiktiga IT lösningen är i drift kan uppföljningen kvalitetssäkras. Det finns då förutsättningar att fortsatt förbättra servicen till de sökande i och med ett servicelöfte.

Bilagor

Statistik anhöriga till utlandssvenskar									
Lista inkom datum	2025-06-19	2025-06-27	2025-08-11	2025-08-15	2025-08-22	2025-08-29	2025-09-08	2025-09-19	2025-09-26
Ärenden inkomna 2024 - 2025									
Antal avslutade	480		559	567		593			670
Avslutade medelvärde dagar	166		165	164		163			160
Median avslutade	159		147	142		140			135
BEV	329		386	391		407			451
UTB	124		143	146		154			187
AVI/AVS/UTÅ	27		30	30		32			32
Antal öppna ärenden	225	220	223	219	217	226	228	197	202
Öppna ärenden medelvärde dagar	136	136	136	139	140	133	136	139	127
Median öppna	95	95	97	97	102	98	102	98	85
Antal avslutade under 2025	312		390	397		424			500
varav inkomna 2024	216		237	237		243			252
inkomna 2024 avslutade samma period 2024	29		43	46		52			82
Ärenden inkomna 2024									
Totalt antal inkomna ANK1									24107
Totalt antal inkomna									454
Andel anhöriga till utlandssvenskar									2 %
Antal avslutade						412			422
Varav avslutade 2024						170			170
Avslutade medelvärde dagar						201			205
Median avslutade						205			202
BEV						287			292
Andel BEV						70 %			69 %
Medelvärde dagar BEV						206			208
Median dagar BEV						203			275
UTB						106			111
AVI/AVS/UTÅ						19			19
Öppna ärenden	70	66	48	47	45	42	41	35	32
Medelvärde öppna ärenden	284	288	327	334	338	346	357	365	373
Median öppna	266	273	305	309	316	334	333	355	364
Ärenden inkomna 2025									
Totalt antal inkomna ANK1									16060
Totalt antal inkomna									418
Andel anhöriga till utlandssvenskar									3 %
Antal avslutade	96		153	160		181			248
Avslutade medelvärde dagar	65		75	76		76			84
Median avslutade	76		71	73		71			74
BEV	64		104	108		120			159
Andel BEV	67 %		68 %	68 %		66 %			64 %
Medelvärde dagar BEV	73		83	84		87			95
Median dagar BEV	73		74	79		79			81
UTB	23		38	41		48			76
AVI/AVS/UTÅ	9		11	11		13			13
Antal öppna ärenden	155	154	175	171	171	184	187	162	170
Öppna ärenden medelvärde dagar	69	70	83	85	88	85	88	91	81
Median öppna	68	64	75	77	74	75	75	75	66
Antal äldre än 90 dagar	45	50	73	69	73	79	78	105	99